

Wrocław, 14 lutego 2019 roku

WK.WR.40.57.2018.347

**Pan
Marek Mielniczuk
Przewodniczący Zarządu Wałbrzyskiego
Związku Wodociągów i Kanalizacji
w Wałbrzychu**

**Al. Wyzwolenia 39
58-300 Wałbrzych**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561) przeprowadziła w okresie od 10 października do 21 grudnia 2018 r. problemową kontrolę gospodarki finansowej Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym 21 grudnia 2018 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Nieprawidłowości i uchybienia w zakresie gospodarki finansowej Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie ustaleń ogólno-organizacyjnych

Obowiązujący na dzień rozpoczęcia kontroli tj. 10 października 2018 r. Statut Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji wskazywał jako członka Związku m.in. Gminę Świebodzice, mimo że gmina ta wystąpiła ze Związku na mocy uchwały nr XV/104/2015 Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 21 grudnia 2015 r. Zgodnie z art. 67 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) „*Statut związku powinien określać uczestników (...)*”. W trakcie kontroli został opracowany projekt uchwały Zgromadzenia WZW i K w sprawie zmian Statutu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji w zakresie zmiany członków Związku (wystąpienie Gminy Świebodzice). Na dzień zakończenia kontroli tj. 21 grudnia 2018 r. Związek oczekiwał na potwierdzenie zmian przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu.

Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w Wałbrzyskim Związku Wodociągów i Kanalizacji wprowadzona do stosowania Zarządzeniem nr 9/2016 Przewodniczącego WZW i K z dnia 4 stycznia 2016 r. została sporządzona na podstawie art. 15a ustawy z 16 listopada 2000 r. o ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2016 r. poz. 299 ze zm.). Przedmiotowa ustawa została uchylona z dniem 13 lipca 2018 r. na mocy art. 197 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r. poz. 723 ze zm.), w związku z czym przestała istnieć podstawa prawna obowiązującej w jednostce Instrukcji

(...), a wyżej wymieniona ustawa z dnia 1 marca 2018 r. w sposób istotny zmieniała system przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym m.in. obowiązki jednostek współpracujących.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji nie poddawał badaniu przez biegłego rewidenta sprawozdań finansowych Związku wg stanu na 31 grudnia 2016 r. i 31 grudnia 2017 r., pomimo obowiązku wynikającego z art. 268 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1984 ze zm., a następnie Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.), który wskazuje, że *„roczne sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego, w której liczba mieszkańców, ustalona przez Główny Urząd Statystyczny, na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok, za który sporządzono sprawozdanie, przekracza 150 tysięcy, podlega badaniu przez biegłego rewidenta”*. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o finansach publicznych przepisy dotyczące jednostek samorządu terytorialnego stosuje się odpowiednio do związków metropolitalnych oraz związków gmin i powiatów, a liczba mieszkańców gmin zrzeszonych w Wałbrzyskim Związku Wodociągów i Kanalizacji, wg danych prezentowanych przez Główny Urząd Statystyczny w Bazie Demografia, wynosiła na dzień 31 grudnia 2015 r. 165.484 osoby i na dzień 31 grudnia 2016 r. - 164.408 osób, zatem spełnione zostały przesłanki obowiązku badania sprawozdania finansowego Związku przez biegłego rewidenta.

Na skutek istotnych błędów w polityce rachunkowości związku wprowadzonej do stosowania Zarządzeniem nr 1/2016 Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości w Wałbrzyskim Związku Wodociągów i Kanalizacji wraz ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem nr 6/2017 z dnia 17 stycznia 2017 r., wystąpiły następujące nieprawidłowości:

1. nie określono metod wyceny nieodpłatnie przejmowanych sieci wodnych i kanalizacyjnych, pomimo tego, że w jednostce występują zdarzenia tego typu. W wyniku kontroli czterech przypadków nieodpłatnego nabycia sieci od Gmin członkowskich ustalono, że w jednostce nie stosowano jednolitych zasad ustalania wartości początkowej przejmowanych środków trwałych. W dwóch przypadkach wartość początkową środka trwałego (sieci) ustalono w oparciu o cenę rynkową na podstawie sporządzonego operatu szacunkowego, w jednym przypadku przyjęto wartość księgową środka trwałego przekazanego przez Gminę (cenę nabycia lub wytworzenia oraz wartość dotychczas umorzoną) oraz w jednym przypadku przyjęto do ksiąg rachunkowych wyłącznie wartość początkową środka trwałego pomimo tego, że zgodnie z dokumentem PT, stanowiącym załącznik do umowy przeniesienia praw własności, przekazano środek trwały o wartości początkowej wraz z dotychczasowym umorzeniem. Środki trwałe wycenia się zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 ze zm., Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm. i obecnie Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.) według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych) (...). W trakcie kontroli Zarządzeniem nr 24/2018 Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji z dnia 31 października 2018 r. dokonano zmiany obowiązujących

w jednostce zasad (polityki) rachunkowości, jednak zmiany te nie obejmowały ustalenia metod wyceny nieodpłatnie przejmowanych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Obowiązek określenia w polityce rachunkowości metod wyceny aktywów i pasywów wynika z art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości;

2. nie określono zasad klasyfikacji zdarzeń, w szczególności dotyczących ewidencji rozrachunków z tytułu dochodów za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków (konta 200, 204, 221, 244). Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej (...) przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń. W trakcie kontroli Zarządzeniem nr 24/2018 Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji z dnia 31 października 2018 r. dokonano zmiany obowiązujących w jednostce zasad (polityki) rachunkowości, jednak zmiany te nie obejmowały uzupełnienia zasad klasyfikacji zdarzeń;
3. na wyodrębnionym koncie 245 (o błędnym opisie dotyczącym zakładowego funduszu świadczeń socjalnych zawartym w polityce rachunkowości z dnia 4 stycznia 2016 r., a zmienionym w trakcie kontroli zarządzeniem nr 24/2018 z dnia 31 października 2018 r.) ewidencjonowano m.in. należności z tytułu dochodów innych niż należności z tytułu dostarczania wody i odprowadzania ścieków, w przypadku których zachodziła wątpliwość co do ich wyegzekwowania. Zarządzeniem nr 24/2018 Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji z dnia 31 października 2018 r. wprowadzono konto 245 pod nazwą „Pozostałe rozrachunki-odpis aktualizujący wpływów z tytułu pozostałych należności” i wskazano, że służy do ewidencji wpłaconych i niewyjaśnionych należności oraz pozostałych należności uważanych za wątpliwe do ściągnięcia, a także że *„kwoty odpisów konta (...) nie są wykazywane w sprawozdaniu Rb-27S, zgodnie z zapisem § 3 ust. 1 pkt 2 Załącznika nr 39 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. 2018, poz. 109 ze zm.), natomiast są wykazywane w sprawozdaniu Rb-N, zgodnie z zapisem § 12 ust. 1 pkt 5 Załącznika nr 9 do Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości jednostek samorządu terytorialnego w zakresie operacji finansowych”*, analogicznie taki sam zapis dodano przy opisie konta 244 „Pozostałe rozrachunki – odpisy aktualizujące wpływów za wodę i ścieki”;
4. nie ustalono stosowanej w jednostce techniki dokumentowania zdarzeń związanych ze sprzedażą usług za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków, zgodnie z którą faktury sprzedaży gromadzone były w elektronicznych zbiorach danych (format pdf) prowadzonych w programie „Zbyt Wody” firmy Tytan sp. z o.o., a ich dekretowanie odbywało się zbiorczo, za poszczególne miesiące, na podstawie zestawień sprzedaży (poszczególne faktury nie były oznaczone m.in. co do sposobu ich ujęcia w księgach rachunkowych). Dekrety te były podstawą wprowadzenia danych z ksiąg pomocniczych do księgi głównej (konto 204). Zgodnie z art. 21 ust. 1a pkt 2) ustawy o rachunkowości można zaniechać zamieszczania na dowodzie księgowym danych dotyczących stwierdzenia sprawdzenia

i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, jeżeli wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych, a sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych winien być opisany w zasadach (polityce) rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację zasad (polityki) rachunkowości.

W okresie objętym kontrolą tj. grudzień 2016 r., styczeń i grudzień 2017 r. oraz styczeń 2018 r., stwierdzono, że w siedmiu przypadkach wypłaty gotówkowe zostały zrealizowane na podstawie dowodów KW zatwierdzonych tylko przez jedną osobę co było niezgodne z § 20 pkt. 5 Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej w Wałbrzyskim Związku Wodociągów i Kanalizacji stanowiącej załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 8/2016 Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji z 4 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie gospodarki kasowej w Wałbrzyskim Związku Wodociągów i Kanalizacji.

W księgach rachunkowych jednostki nie ujmowano pod datą ostatniego dnia kwartału, odsetek od należności z tytułu dochodów budżetowych, które księgowano na kontach 244 „Pozostałe rozrachunki - odpisy aktualizujące wpływów za wodę i ścieki” oraz 245 „Rozrachunki – odpis aktualizujący”. Było to niezgodne z § 8 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 ze zm, a następnie Dz.U. z 2017 r. poz. 760), a następnie §11 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911).

W sprawozdaniach Rb-27S w ogóle nie wykazywano należności ujętych na kontach 244 i 245, traktując ich salda w całości jako „odpis” pomimo tego, iż wykazywały one należności budżetowe (miały salda WN) a odpisy aktualizujące ewidencjonowano na koncie 290. W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r., za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 r., za okres od początku roku do dnia 30 września 2018 r., w pozycji należności oraz należności pozostałe do zapłaty ogółem nie ujęto należności z tytułu dochodów budżetowych, ewidencjonowanych na kontach 244 oraz 245. Według stanu na koniec roku 2016 nie ujęto należności w wysokości 686.172,52 zł, według stanu na koniec roku 2017 w wysokości 775.276,77 zł, według stanu na koniec września 2018 roku w wysokości 968.037,50 zł. Powyższe było niezgodne z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 119 ze zm.; Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.), obecnie

§ 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 109 ze zm).

W zakresie dochodów budżetowych

Z kartoteki nr 01-737-543 prowadzonej w programie „Zbyt Wody” firmy Tytan sp. z o. o., wynikało, że na 31 grudnia 2017 r. kontrahent posiadał zaległości w wysokości 27.363,59 zł należności głównej (bez odsetek). Zaległości te wynikały naliczenia w okresie od maja 2015 r. do lutego 2016 r. kontrahentowi opłaty za odprowadzanie wód opadowych do instalacji sanitarnej. Wysokość tej opłaty została zakwestionowana przez kontrahenta, który wykazał, że opłata została naliczona błędnie, natomiast Wałbrzyski Związek Wodociągów i Kanalizacji począwszy od lutego 2016 r. zaprzestał naliczania opłaty, ale nie podjął decyzji w sprawie już naliczonych opłat (wynikających z faktur R15/43782 z 11 maja 2015 r. w wysokości 2.418,18 zł, nr R15/55133 z 17 czerwca 2015 r. 3.118,17 zł, R15/63286 z 10 lipca 2015 r. w wysokości 3.118,17 zł, R15/77634 z 26 sierpnia 2015 r. w kwocie 3.118,17 zł, R15/84431 z 15 września 2015 r. w wysokości 3.118,18 zł, R15/92952 z 8 października 2015 r. w wysokości 3.118,18 zł, R15/103041 z 12 listopada 2015 r. w wysokości 3.118,18 zł, R15/115637 z 16 grudnia 2015 r. w wysokości 3.118,18 zł, R16/4459 z 4 lutego 2016 r. w wysokości 3.118,18 zł), mimo że pismem z dnia 29 stycznia 2016 r. poinformował kontrahenta, że *„przedmiotowa sprawa zostanie rozparzona przez Zarząd WZWiK, a o decyzji kontrahent zostanie poinformowany w możliwie najkrótszym terminie”*. Do dnia zakończenia kontroli tj. 21 grudnia 2018 r. na koncie kontrahenta nadal widniała zaległość z tytułu ww. faktur. W związku z tym, że zgodnie z art. 118 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.) termin przedawnienia należności w części wymagalnej do zapłaty w 2015 r. upływa z końcem 2018 r. kontrolujący przyjęli od Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji wyjaśnienie, z którego wynika, m.in. że *„kwestia ponoszenia opłat za wody gruntowe i opadowe (...) zostanie jeszcze raz przeanalizowana przez Zarząd WZWiK (...) Po przedmiotowej opinii Wydziału Kanalizacji wniosek będzie skierowany do umorzenia przez Zarząd WZWiK, adekwatnie do opinii Wydziału Kanalizacji w możliwie najkrótszym czasie”*.

W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem udzielania zamówień publicznych

W Porozumieniu z dnia 30 grudnia 2011 r. zawartym pomiędzy Wałbrzyskim Związkiem Wodociągów i Kanalizacji (WZWiK), a Wałbrzyskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (WPWiK) w sprawie świadczenia usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz ich oczyszczania wraz z aneksami: nr 1 z dnia 30 października 2012 r.; nr 2 z dnia 12 lipca 2013 r.; nr 4 z dnia 31 grudnia 2015 r.; nr 5 z dnia 28 kwietnia 2016 r.; nr 6 z dnia 1 lipca 2016 r.; nr 7 z dnia 30 grudnia 2017 r.; oraz załącznikiem z dnia 30 sierpnia 2013 r. określono warunki wzajemnych rozliczeń oraz terminy zapłaty za świadczone usługi przez WPWiK.

Ostateczne rozliczenie kosztów za 2017 rok dokonano fakturą nr ECR/728/2018 z dnia 28 września 2018 r. na kwotę brutto 552.881,25 zł tytułem rozliczenia kosztów za rok 2017, niezgodnie z postanowieniami § 8 pkt 8.5 Porozumienia, który stanowi, że *„Do dnia 30 kwietnia każdego roku, ze*

względem na zaliczkowy charakter faktur o których mowa w pkt 8.2 Strony dokonują rzeczywistego rozliczenia kosztów świadczenia usług w roku poprzednim. Ewentualne niedopłaty ze Strony Związku na rzecz Spółki albo nadpłaty uiszczone przez Związek na rzecz Spółki, zostaną odpowiednio uregulowane albo zwrócone drugiej Stronie do dnia 15 lipca roku w którym następuje rozliczenie, bez prawa do żądania przez Stronę uprawnioną do świadczenia odsetek. Podstawą dokonania rozliczenia rocznego będzie raport szczegółowo prezentujący wysokość kosztów poniesionych przez Spółkę w związku ze świadczeniem usług objętych niniejszym porozumieniem w danym roku (...).

W dwunastu na dwadzieścia trzy skontrolowane faktury termin płatności został ustalony od 2 do 5 miesięcy od daty ich wystawienia, wbrew postanowieniom zawartym w § 8 pkt 8.3 Porozumienia „Faktury miesięczne, o których mowa pkt 8.2 płatne będą w terminie 30 dni od daty ich doręczenia Związkowi”. Treść stosunku prawnego, wynikającego z § 8 pkt 8.3 Porozumienia została ustalona w oparciu o postanowienia art. 353¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2016 r. poz. 380 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm., obecnie Dz.U. z 2018 r. poz. 2015 ze zm.), zgodnie z którym „Strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego”. Zgodnie natomiast z zasadą wynikającą z art. 354 §§ 1 i 2 K.C. „Dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje – także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel”. Biorąc powyższe pod uwagę wpisana na fakturze data zapłaty oraz dokonanie w tej dacie zapłaty przez Związek odbiegają swoją treścią od stosunku prawnego zawartego w porozumieniu. Powyższe świadczy o niedostatecznej kontroli, o której mowa w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.). Zgodnie z przedmiotowym przepisem, kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki, zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

Przekazano Wałbrzyskiemu Związkowi Wodociągów i Kanalizacji zadanie inwestycyjne pn. *Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej – Nowa Wieś na terenie Gminy Walim*, przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji bez kosztów opracowania projektu budowlanego, co było niezgodne z art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości zgodnie z którym „cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania (...)”.

Zgromadzenie nie podjęło uchwały w sprawach majątkowych Związku. Stosownie do zapisu § 10 pkt 7 lit. a Statutu WZW i K „Do właściwości Zgromadzenia należy: Podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych Związku, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasady nabycia, zbycia

i obciążenia praw do pozostających w dyspozycji Związku nieruchomości oraz związanych z nimi obiektów i urządzeń”. Zgodnie z art. 69 ust. 2 i 3 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) *„W zakresie zadań zleconych związkowi zgromadzenie wykonuje kompetencje przysługujące radzie gminy. Do zgromadzenia związku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rady gminy”.* Natomiast stosownie do postanowień art. 18 ust. 2 pkt 9 lit a przedmiotowej ustawy *„Do wyłącznej właściwości rady gminy należy: podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy”.* Natomiast organem wykonawczym związku zgodnie z art. 73 ust 1 ustawy o samorządzie gminnym jest zarząd związku. Do zadań organu wykonawczego zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 przedmiotowej ustawy należy w szczególności przygotowywanie projektów uchwał.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Przewodniczący Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Główna Księgowa Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Biura Związku.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Przewodniczącemu, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Poinformowanie Izby o wprowadzeniu zmian w Statucie Związku, w zakresie gmin członkowskich.
2. Opracowanie i wprowadzenie do stosowania instrukcji w sprawie przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w oparciu o postanowienia ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r. poz. 723 ze zm.).
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) przedkładanie do badania przez biegłego rewidenta sprawozdań finansowych Związku stosownie do art. 268 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy.

4. Przestrzeganie postanowień ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.) w szczególności w zakresie:
 - a) ustalenia polityki rachunkowości jednostki w sposób zgodny z obowiązującymi Związek przepisami ustawy o rachunkowości oraz ustawy o finansach publicznych i jej aktów wykonawczych (w szczególności w zakresie ustalenia metod wyceny aktywów i pasywów, ustalenia zasad klasyfikacji zdarzeń) z uwzględnieniem dopuszczonych przepisami indywidualnych rozwiązań lub uproszczeń w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej - stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy;
 - b) wyceny środków trwałych w budowie stosownie do postanowień art. 28 ust. 8 ustawy oraz poinformowanie Izby o kosztach opracowania projektu budowlanego na realizację zadania pn. *Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej – Nowa Wieś na terenie Gminy Walim* oraz prawidłowe ustalenie wartości początkowej środka trwałego powstałego w wyniku ww. zadania inwestycyjnego.
5. Realizowanie wypłat gotówkowych na podstawie dowodów zatwierdzonych do wypłaty, zgodnie z § 20 pkt. 5 Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej stanowiącej załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 8/2016 Przewodniczącego Zarządu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji z 4 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie gospodarki kasowej w Wałbrzyskim Związku Wodociągów i Kanalizacji.
6. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911) w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych pod datą ostatniego dnia kwartału odsetek od należności, w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, stosownie do § 11 rozporządzenia.
7. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109), a w szczególności w zakresie:
 - a) sporządzania sprawozdań rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia,
 - b) wykazywania w sprawozdaniach kwot zgodnych z danymi, wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia.
8. Poinformowanie Izby o wyniku rozpatrzenia wniosków kontrahenta o anulowanie należności dotyczących opłat za odprowadzanie wód opadowych do kanalizacji sanitarnej, a przypisanych na kartotece kontowej nr 01-737-543 prowadzonej w programie „Zbyt Wody” firmy Tytan sp. z o. o.
9. Przestrzeganie postanowień § 8 pkt 8.5 Porozumienia z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie świadczenia usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz ich oczyszczania w zakresie terminu rzeczywistego rozliczenia kosztów świadczonych usług za rok poprzedni.

10. Przygotowanie i przedłożenie Zgromadzeniu Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji stosownie do postanowień art. 30 ust. 2 pkt 1 o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) projektu uchwały, o której mowa w art. 18 ust. 2 pkt 9 lit a przedmiotowej ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Leszek Orpel

Przewodniczący

Zgromadzenia Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji